

технічного обслуговування. Для забезпечення управління системами платформи в умовах надзвичайної ситуації, на платформі повинна бути встановлена і постійно функціонувати автономна система аварійного управління [1].

Відтак, важливим підґрунтям реалізації системи безпеки на подібних об'єктах має бути неухильне дотримання певних принципів, серед яких принципи комплексності; системності; безперервності; динамічності; науковості; оптимізації; стандартизації; ефективності; відповідальності тощо [3]. Усі працівники, крім завдань, обов'язків та знань, які передбачено відповідними кваліфікаційними характеристиками, повинні знати, виконувати та додержуватися правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту, виконувати правила трудового розпорядку, відповідні підготовчі та завершальні роботи на початку і в кінці робочої зміни. Системи забезпечення безпечної експлуатації повинні мати найвищий пріоритет серед систем контролю та управління, що розміщуються на платформі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Витязь О.Ю., Боднарук В.Б., Аблякімов Л.С. Аналіз аварійності та оцінка ступеня ризику небезпек на морських нафтогазових спорудах. *Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ*. 2012. \ № 3(44).
2. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці на виробництві: Наказ Держгірпромнагляду від 22.02.2008 р. № 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/n0001641-08?lang>.

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ В МЕТОДОЛОГІЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ

INNOVATIVE DIRECTIONS IN MODERNIZATION METHODOLOGY OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEMS

К.п.н., доцент О.П. Шарватова, к.т.н. доцент А.І. Морозов

Національний університет цивільного захисту України, м. Харків

Анотація. Поряд із сутністю базової концепції формування традиційної системи управління охороною праці розкрито тенденції її модернізації через застосування ризик-орієнтованого підходу та інноваційних технологій шляхом переходу від організаційно-розпорядчих та економічних методів управління до надання переваги соціально-психологічним його складовим.

Ключові слова: система управління охороною праці (СУОП), ризик-орієнтований підхід, напрями ефективної модернізації СУОП

Annotation. Along with the essence of the basic concept of forming a traditional system of labor protection management, the tendencies of its modernization through the application of risk-oriented approach

and innovative technologies by transition from organizational and economic management methods for preference to its socio-psychological components are revealed.

Keywords: labor protection management system, risk-oriented approach, directions of effective modernization

Для ефективного здійснення діяльності будь-яке підприємство повинне дбати про питання безпеки, однією зі складових якої є охорона праці.

Частина загальної системи управління організацією, яка сприяє запобіганню нещасним випадкам та професійним захворюванням на виробництві, а також небезпеки для третіх осіб, що виникають у процесі господарювання, і включає в себе комплекс взаємопов'язаних заходів на виконання вимог законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці, визначається як система управління охороною праці (СУОП) [1].

СУОП підприємства (установи, організації) цілком пов'язана із системою управління підприємством. Одним зі складових елементів СУОП є контроль за станом охорони праці підприємства, призначений для виявлення відхилень в умовах праці та перевірки виконання працівниками своїх обов'язків з охорони праці, а також виступає головною ланкою профілактичної роботи з попередження технологічних порушень, нещасних випадків, аварій, пожеж, професійних захворювань та інших надзвичайних подій на виробництві. Ефективність функціонування СУОП серед іншого залежить від кількості використовуваної оперативної документації. На жаль, щобільша її кількість, тим більшою стає формалізація процесу контролю на виробництві [2].

В умовах сьогодення дедалі масштабними стають спроби модернізації системи управління охороною праці шляхом застосування ризикорієнтованого підходу, сутність якого полягає в оцінюванні ризиків для кожного конкретного об'єкта виробництва з урахуванням джерел небезпечних чинників та обставин, що зумовлюють виникнення небезпеки, і вжиття заходів з уникнення й зниження цих ризиків залежно від їх рівня.

Якщо базовою концепцією формування традиційної СУОП є принцип коригувального реагування на надзвичайні ситуації (нешасні випадки, професійні захворювання, аварії), на усунення їх наслідків, то принципом ризикорієнтованої СУОП є превентивне реагування за результатами оцінки стану безпеки (за шкалою ризиків), на підставі якої вживають профілактичних заходів щодо запобігання виникнення надзвичайних ситуацій. Щодо пріоритету у профілактичних заходах, то при традиційній СУОП виробничі ризики не розділяються за пріоритетом і першочерговими стають профілактичні заходи, розроблені за результатами розслідування надзвичайних ситуацій, тоді як при ризикорієнтованій СУОП виробничі

ризиків класифікуються і пріоритет профілактичних заходів мають об'єкти виробництва з максимальною кількістю балів за шкалою оцінки ризиків. Поширення досягнень СУОП у традиційному вимірі реалізується через досвід створення безпечних умов праці (мінімізації виникнення надзвичайних ситуацій), що може бути поширений на всі підприємства. При ризикорієнтованій СУОП досягнення реалізується через досвід створення безпечних умов праці, що є найбільш прийнятним для підприємств зі спорідненими виробничими процесами, особливо на стадіях проектування, організації реконструкції, що може превентивно мінімізувати і ризик трудової діяльності [2].

Однією з інноваційних складових СУОП стають і проекти розвитку культури безпеки на підприємстві (в установі, організації), що передбачають такі модулі, як: особливість функцій системи охорони праці; навчання (через інноваційні технології); мотивація (зміни у ставленні працівників до збереження життя і здоров'я); лідерство в безпеці; управління ризиками (відповідне навчання); оцінка критичних ризиків.

Отже, в умовах сучасності серед напрямів ефективної модернізації СУОП провідними стають не лише організаційно-розпорядчі та економічні методи управління, дедалі більшої переваги набувають соціально-психологічні: навчальна робота; пропаганда безпечних і нешкідливих умов праці; проведення днів, тижнів, місячників з охорони праці; підвищення дисципліни праці; моральне стимулювання тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці на виробництві: Наказ Держгірпромнагляду від 22.02.2008 р. №35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/en/n0001641-08?lang>.
2. Федоренко М. Традиційна і ризикорієнтована СУОП: щоб зрозуміти відмінності. *Додаток до журналу Охорона праці*. 2020. № 1. С. 26-45.

НЕБЕЗПЕКА ЗАБРУДНЕННЯ ОТОЧУЮЧОГО СЕРЕДОВИЩА ЧАСТКАМИ МІКРОПЛАСТИКУ

DANGER OF ENVIRONMENTAL POLLUTION BY MICROPLASTIC PARTS

ас. Н.Г. Онищенко, студент (I рівень навчання) Д. О. Шумейко

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Анотація. Обґрунтована небезпека часток мікропластику для оточуючого середовища та необхідність утилізації пластикових відходів .

Ключові слова: мікропластик, небезпека, пластикові відходи.